

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

***Альманах
наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства***

Випуск 15

Засновано у 2003 році

Рівне – 2015

ББК 71.0
А 43
УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології та музеєзнавства. – Вип. 15 / За ред. проф. В.Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ, 2015. – 211 с.

Головний редактор:

Виткалов В.Г. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. – доктор філософських наук, професор Київського університету ім. Б.Грінченка
Баканурський А.Г. – доктор мистецтвознавства, професор Одеського національного політехнічного університету
Виткалов С.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент РДГУ (відповідальний секретар)
Воробйов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Дем’янчук О.Н. – доктор педагогічних наук, професор Луцького інституту розвитку людини „Україна”
Жилук С.І. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Коваль Г.П. – доктор педагогічних наук, професор РДГУ
Кралюк П.М. – доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”
Круль П.Ф. – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника
Кушнарєнко Н.М. – доктор педагогічних наук, професор ХДАК
Поніманська Т.І. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Постоловський Р.М. – кандидат історичних наук, професор РДГУ
Стоколос Н.Г. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Троян С.С. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Костюк Л.К. – кандидат історичних наук, доцент РДГУ
Швецова-Водка Г.М. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Яремко-Супрун Н.О. – доктор мистецтвознавства, професор РДГУ

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. – доктор філософських наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки
Брилін Б.А. – доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського

Науковий редактор і упорядник випуску – **проф. Виткалов В.Г.**

ISBN 978-966-8424-77-9

Видання індексується *Google Scholar*

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 16 від 24.12.2015 р.)

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015

Украинская культура в условиях современности

Рассматривается состояние культурной сферы в современных условиях. Акцентируется на развитии кино, литературного и художественного творчества, музыкального и театрального искусства.

Ключевые слова: современная культурная сфера Украины, искусство, культурное пространство, творчество.

Tseplakov Sergui, student IV to the course of speciality «Kulturologia» Rivne state humanitarian university

Ukrainian culture in today's conditions

The article considers the cultural sphere in modern conditions. The main attention is focused on the development of cinema, literature, art, music and theater.

Key words: modern cultural sphere Ukraine, arts, cultural space, creativity.

Надійшла до редакції 17.10.2015 р.

УДК 304.44.323.113 (477)

В'юн Катерина Вікторівна, студентка спеціальності «Культурологія»
Рівненського державного гуманітарного університету;

Матвеева Вікторія Станіславівна, кандидат історичних наук,
доцент кафедри культурології та музеєзнавства
Рівненського державного гуманітарного університету

КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ З СУЧАСНОЮ УКРАЇНОЮ

Аналізуються взаємозв'язки зарубіжного українства з сучасною Україною. Досліджуються заклади української діаспори, які співпрацюють з українськими культурними центрами та організаціями, діляться досвідом, колекціями, експонатами, інформаційними ресурсами.

Ключові слова: культурні зв'язки, діаспора, зарубіжна українська діаспора, Україна.

Актуальність теми. Стосунки України з діаспорою впродовж новітньої доби були складними та неоднозначними. Взаємозв'язки зарубіжжя та України розглядаються як фактор відродження, збереження та плекання національних традицій українців, що проживають поза межами історичної Батьківщини. Враховуючи те, що народ є носієм культурної інформації, яку не лише зберігає, але й передає з покоління в покоління, основний акцент дослідження ставився на вивченні культурологічного аспекту взаємин між державою та зарубіжним українством.

Українська діаспора відіграє велику роль у міжнародній спільноті, бо є важливим демографічним, інтелектуальним, соціально-культурним та інформаційним ресурсом, враховуючи це співпраця з діаспорою повинна бути одним із пріоритетів зовнішньополітичної діяльності держави [3; 30]. Тому слід дослідити установи української діаспори що тісно співпрацюють з українськими культурними центрами та організаціями, діляться досвідом, колекціями, експонатами, інформаційними ресурсами. Адже, саме українська діаспора та культурні осередки, що репрезентують Україну у світі, дають змогу зберегти матеріальні та духовні пам'ятки історії нашого народу.

Метою дослідження є вивчення культурних зв'язків української діаспори з сучасною Україною.

Огляд використаної літератури. Стосункам України та української діаспори присвячений досить великий обсяг наукових праць. Відзначимо статтю В. Білецького «Українська діаспора сьогодні: перспективи і реалії співпраці з Україною», у якій висвітлено можливі моделі взаємодії етнічної батьківщини з діаспорою [3]. Згадаємо й працю В. Супруна, у якій акцентовано на діяльності української громади за кордоном [8].

Цінний доробок в галузі співпраці України та Словаччини належить Л. Баботі яка досліджує культурну діяльність української еміграції Словаччини [1].

Питання культурних взаємозв'язків України та Північної Америки, напрями співробітництва, долю українознавчих осередків в країнах поселення розглянуто у працях Я. Балана [2], Д. Горелова [4], С. Кузнецова [6], І. Ключковської [5].

Досліджує зв'язки Рівненського обласного краєзнавчого музею з діаспорою О. Прищепа, результати пошуку якої висвітлено у статті «Колекції української діаспори у фондових збірках Рівненського обласного краєзнавчого музею» [7].

Виклад основного матеріалу. Із здобуттям державної незалежності Україною починають налагоджуватись культурні зв'язки держави з українською діаспорою. Йдеться, передусім, про формування єдиного культурно-інформаційного простору для українців усього світу, популяризація кращих досягнень української діаспорної культури, організація багатоаспектних зв'язків з об'єднаннями українців за кордоном, встановлення контактів із науковими та культурологічними установами.

Плідна співпраця в галузі культури проходить між Україною та Словацькою Республікою. За фінансової підтримки обох країн регулярно проводяться фестивалі української культури. У м. Свидник функціонує державний музей українсько-русинської культури, що підтримує зв'язки з Україною. Завдяки виставковій і видавничій діяльності проходить співпраця музею з українськими осередками культури. Заклад займається науково-дослідною роботою, результати своєї праці дослідники музею поступово опрацьовують та публікують у «Науковому збірнику української культури». На сторінках місцевої української преси: «Дукля», «Дружно вперед», «Нове життя» науковці закладу опублікували сотні науково-популярних статей, анотацій, рецензій та інших матеріалів, що стосуються української діаспори [1; 123-124].

В Україні проводиться чимало науково-практичних конференцій, в яких беруть участь працівники музею та його директор М. Сополіга. Зокрема, директор закладу у 2012 р. взяв участь у науковій конференції «Україна протягом століть. Карпатський регіон: історія, мова, культура» [1; 130].

У 2008 р. в списках світової культурної спадщини ЮНЕСКО зареєстровано три українські храми, розташовані та території Словацької Республіки. Зокрема, церкву Св. Миколи у Бодружалі, церкву Св. Архангела Михаїла у Ладомировій та церкву Св. Миколи у Руській Бистрій. Релігійні установи являють найстаріші та найоригінальніші форми української церковної архітектури [8; 155].

З 1992 р. західна діаспора починає активно залучатися до внутрішніх процесів в Україні. Плідно розвивається співпраця між українськими науковцями різних країн. Зарубіжні вчені беруть участь у становленні та розвитку демократичних інститутів незалежної України, діляться досвідом зі своїми колегами в культурній, науковій та освітній сферах. Українські науковці дедалі більше проявляють зацікавлення в архівних документах, пам'ятках матеріальної та духовної культури українців за кордоном. Канада, з її великими публічними, громадськими й церковними колекціями, пов'язаними з українсько-канадськими й українськими справами, у цьому плані є важливим ресурсним центром. Завдяки зусиллям вчених і громадськості діаспори при сприянні канадської влади, у країні було створено низку авторитетних українських наукових інституцій [2; 10].

Численна українська громада в Канаді, що налічує понад 1,2 млн., заснувала в країні надзвичайно розвинену систему громадських та культурних організацій, музеїв. Це сприяє міжособистісним контактам між громадянами наших країн, а також безпосередньому співробітництву між культурними осередками та установами.

Щороку в різних містах Канади відбуваються до 10 українських фестивалів, серед яких найдавнішим є Канадський національний український фестиваль, що проходить в м. Дофін з 1965 року, а також український фестиваль у м. Торонто, який є найбільшим українським фестивалем Північної Америки [5; 22].

Важливу сторінку в розвиток суспільних та культурних зв'язків із материковою Україною вписали українські жіночі організації країн поселення. При організації конгресу канадських жінок працює український відділ, що займається збором коштів та одягу для малозабезпечених сімей українського походження багатьох країн, у т. ч. і для українців на материк [4; 34].

Співпрацює з канадськими установами і Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н. Крупської. Культурний осередок налагодив співпрацю з українсько-канадським музеєм-архівом Алберти та українським музеєм-архівом у Клівленді. Основні завдання установ полягають у обміні експонатами, науковою літературою, а також популяризації української періодики [6; 13].

Великої уваги заслуговує співпраця нашої країни з США. За час перебування в Північній Америці українці розбудували широку мережу культурно-освітніх, громадсько-політичних та релігійних установ.

Яскравим українським музейним центром, що зберігає спадщину нашого народу та надає допомогу українським науковцям є музей-архів ім. Д. Антоновича, що функціонує у США. Заклад має велику кількість архівних колекцій, що зберігають наукові записи про історію української

діаспори. З 2006 р. окремі архівні фонди осередку культури опрацьовували відомі науковці, зокрема, Т. Геврик, Л. Винар, Ю. Савчук, О. Федорук. Під час роботи з документами науковці віднайшли багато цінної інформації, яку висвітили у своїх доробках [8; 157].

Говорячи про українську громаду в США, звернемо увагу на діяльність жіночих організацій українок. Важливу роль у житті української громади США відіграє Союз українок Америки (СУА), заснований в Нью-Йорку, що здійснює велику просвітницьку, виховну та культурно-мистецьку роботу. Організацією засновано чимало гуманітарних та благодійних фондів. Завдяки роботі товариств працюють українські музеї у Вінніпезі, Едмонтоні, Філадельфії [4; 35].

Уваги заслуговують контакти між представниками українських молодіжних організацій діаспори та України, що значно розширились за новітні часи. Спільні зустрічі, наукові семінари та конференції, політичні зібрання молодіжних організацій, літні табори «Пласту», у яких проходять зустрічі представників діаспори, сприяють інтеграції молоді зарубіжжя в українське суспільство й української молоді до інтеграції зі світом.

За кордоном продовжило свою діяльність товариство «Просвіта». Товариство відіграло велику роль для створення українознавчих об'єднань поза межами України. Досить плідно українська діаспора співпрацює з національною бібліотекою України ім. В. Вернадського, що проявляється в обміні літературою між осередками культури [3; 29].

Сьогодні у США працюють численні українські ЗМІ, видавництва, музеї. Наполегливою працею українці далекого зарубіжжя створили умови для свого культурно-національного розвитку через систему шкіл, товариств, музеїв, церков тощо. Їх віковий досвід життя й діяльності в інонаціональному оточенні, збереження й розвитку національної ідентичності за умов демократичного суспільства, вагомі духовні набутки загальнонаціонального та світового значення, передусім у галузі українознавства, – важливий чинник державотворення та духовного відродження в Україні.

Тісно співпрацює з діаспорою і Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків із діаспорою Національного університету «Львівська політехніка». Інститут розробив власну концепцію співпраці нашої та зарубіжжя, яку представлено на багатьох міжнародних наукових конференціях із питань діаспори [6; 13].

Культурно-наукова робота українських емігрантів є багатоплановою і включає участь у міжнародних наукових конгресах та виставках, викладання у ВНЗ, співробітництво в іншомовних наукових виданнях.

Колекції української діаспори зберігаються у фондових збірках Рівненського обласного краєзнавчого музею. Збірка матеріалів української діаспори нараховує майже 2,5 тис. од. зб. Початок цілеспрямованого формування колекцій української діаспори у музеї розпочався у 1992 р. і триває до сьогодні [7; 455]. У музеї здійснюється комплексне документування історичного минулого. В процесі комплектування колекцій української діаспори в закладі виокремилися такі типи музейних предметів: письмові, речові та фото-джерела. За чисельністю книжкова колекція української діаспори є однією з найбільших в музеї. Її фондоутворювачами виступили товариство «Волинь» та інститут дослідів Волині (Торонто, Канада), Комітет «Допомога Україні» при редакції «Українського Голосу» (Канада) [7; 455-456]. Зв'язок української діаспори з історичною батьківщиною здійснюється через товариство «Україна». Помітну роль у зміцненні цих стосунків відіграє часопис «Українська діаспора», що видає НАН України [5; 20].

Упродовж минулих років поширились зв'язки Донецького обласного відділу союзу українок з громадськими організаціями української діаспори в Російській Федерації та країнах Прибалтики. Активна співпраця всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка з комітетом допомоги українськими школам Східної України покращили становище закладів освіти області щодо забезпечення учнів і студентів україномовними підручниками [3; 34].

Тісно співпрацює з діаспорою Чернівецький музей буковинської діаспори. В закладі відбуваються ділові та творчі зустрічі, обговорюються політико-культурні проблеми, проводиться робота із згуртування представників діаспори під прапором незалежної України. Підтримуються контакти з українськими громадами за кордоном, національними культурологічними організаціями.

Співпраця між діаспорою і Центральним державним архівом музею літератури та мистецтва, дала змогу збагатити колекційні фонди архіву творами відомих українських авторів В. Винниченка, Е. Андіївської, О. Ольжича [8; 158]. Поява такої установи створила сприятливі умови для подальшого розвитку національної ідеї як у самій Україні, так і поза її межами. Пріоритетним напрямом діяльності архіву є організація передання та повернення в Україну писемної історико-культурної спадщини зарубіжних українців і українських громад, уведення до наукового,

культурного та духовного обігу тих часток цієї національної культурної спадщини, що зберігаються в Україні або опинилися за її межами в різні історичні періоди.

Архів зберігає чималий масив документів, що ілюструє прагнення, кроки та здобутки зарубіжних українців на шляху та під час проголошення в Україні незалежності. З 2008 р. заклад отримує інформацію про архівну україніку від закордонних дипломатичних установ українців в Польщі, Туреччині, Фінляндії та Бразилії [4; 36].

Висновки. Підсумовуючи варто зазначити, що діяльність українців діаспори виконує культуротворчу місію, яка полягає у збереженні національної ідентичності та спадковості культурних традицій. У новітню добу дедалі активніше проходить процес співпраці культурних центрів та товариств закордонного українства з історичною батьківщиною. Зв'язки діаспори з Україною проявляються у виставковій та видавничій діяльності, організації конференцій, українознавчих діаспорних студій за кордоном та інститутів дослідження діаспори в Україні.

Список використаної літератури

1. **Бабота Л.** Словацько-українські контакти в галузі культури і літератури на сторінках наукового збірника Музею української культури у Свиднику / Л. Бабота // Наук. зб. Музею українсько-руської культури в Свиднику. – № 24. – Свидник, 2007. – С. 123-132.
2. **Балан Я.** Зведення наукових мостів між Канадою і Україною / Я. Балан, А. Макух // Пам'ятки: археографічний щорічник. – К., 2007. – Т. 7. – С. 9-11.
3. **Білецький В.** Українська діаспора сьогодні: перспективи і реалії співпраці з Україною / В. Білецький // Культурні зв'язки Донеччини з українським зарубіжжям / Укр. культурологічний центр. – Донецьк, 2004. – С. 29-34.
4. **Горелов Д.** Вплив організацій української діаспори на розвиток громадянського суспільства в Україні / Д. Горелов // Стратегічні пріоритети. – 2011. – № 3 (20). – С. 33-38.
5. **Ключковська І.** До питання стратегії розвитку взаємозв'язків України та діаспори / І. Ключковська // Матеріали І Міжнар. наук. конф. «Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті». – Л. : Сполон, 2006. – С. 20-23.
6. **Кузнецова С.** Україна та закордонне українство. / С. Кузнецова // Культурні зв'язки Донеччини з українським зарубіжжям: Матеріали наук.-практ. конф., м. Донецьк, 17 грудня 2004 р. – Донецьк, 2004.
7. **Прищеп О.** Колекції української діаспори у фондівних збірках Рівненського обласного краєзнавчого музею / О. Прищеп // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія»: Історичні науки. – Острог : Вид. Нац. ун-ту «Острозька академія», 2007. – Вип. 9. – С. 454-460.
8. **Супрун В.** Культурна сфера українських діаспорних зв'язків / В. Супрун // Актуальні проблеми іст. теор. та практ. худ. к-ри: зб. наук. пр. – Вип. 24. – К., 2010 – С. 151-158.

Reference

1. **Babota L.** Slovacjko-ukrajinsjki kontakty v ghaluzi kuljтуры i literatury na storinkakh naukovogho zbirnyka muzeju ukrajinsjkoji kuljтуры u Svydnyku / L. Babota // Naukovyj zbirnyk Muzeju ukrajinsjko-rusjkoji kuljтуры v Svydnyku. – № 24. – Svydnyk, 2007. – S. 123-132.
2. **Balan Ja.** Zvedennja naukovykh mostiv mizh Kanadoju i Ukrajinoju / Ja. Balan, A. Makukh // Pam'jatky: arkheoghrafichnyj shhorichnyk. – Kyjiv, 2007. – T. 7. – S. 9-11.
3. **Bilecjkij V.** Ukrajinsjka diaspora sjoghodni: perpektyvy i realiji spivpraci z Ukrajinoju / V. Bilecjkij // Kuljturni zv'jazky Donechchyny z ukrajinsjky zarubizhzhjam / Ukr. kuljturologichnyj centr ta in. – Donecjk, 2004. – S. 29-34.
4. **Ghorjelov D.** Vplyv orghanizacij ukrajinsjkoji diaspori na rozvytok ghromadjansjkogho suspiljstva v Ukrajinі / D. Ghorjelov // Strateghichni priorytety. – 2011. – № 3 (20). – S. 33-38.
5. **Kljuchkovsjka I.** Do pytannja strateghiji rozvytku vzajemozv'jazkiv Ukrajinі ta diaspori / I. Kljuchkovsjka // Materialy Pershoji Mizhnarodnoji naukoivoji konferenciji «Diaspora jak chynnyk utverdzhennja derzhavy Ukrajinі u mizhnarodnij spiljnoti». – Ljviv: Spolom, 2006. – S. 20-23.
6. **Kuznecova S.** Ukrajinі ta zakordonne ukrajinstvo / S. Kuznecova // Kuljturni zv'jazky Donechchyny z ukrajinsjky zarubizhzhjam: Materialy nauk.-prakt. Konf., m. Donecjk, 17 ghrudnja 2004 r. – Donecjk, 2004.
7. **Pryshhepa O.** Kolekciji ukrajinsjkoji diaspori u fondovykh zbirkakh Rivnensjkogho oblasnogho krajeznachogho muzeju / O. Pryshhepa // Naukovi zap. Nacionaljnogho un-tu «Ostrozjka akademija»: Istorychni nauky. – Ostrogh: Vyd. Nacionaljnogho un-tu «Ostrozjka akademija», 2007. – Vyp. 9. – S. 454-460.

8. *Suprun V.* Kuljturna sfera ukrajinsjkykh diaspornykh zv'jazkiv / V. Suprun // Aktualjni problemy ist. teor. ta prakt. khud. k-ry: zbirnyk nauk. pracj. – Vyp. 24. – Kyjiv, 2010. – S. 151-158.

Вьюн Екатерина Виктровна, студентка спеціальності «Культурологія» Ровенського державного гуманітарного університету;

Матвеева Виктория Станиславовна, кандидат історических наук, доцент кафедри культурології та музеєзнавства Ровенського державного гуманітарного університету

Культурные связи украинской диаспоры с современной Украиной

Анализируются взаимосвязи зарубежного украинства с современной Украиной. Исследуются заведения украинской диаспоры, которые тесно сотрудничают с украинскими культурными центрами и организациями, делятся опытом, коллекциями, экспонатами, информационными ресурсами.

Ключевые слова: культурные связи, диаспора, зарубежная украиника, Украина.

V'yun Kateruna, the student of speciality «Kulturologia» of the Rivne state humanitarian university;

Matveeva Viktoria, candidate of historical sciences, associate professor of department of kulturologii and museesnavsttva Rivne state humanitarian university

Cultural connections of the Ukrainian diaspora are with modern Ukraine

Analyzes the relationship of foreign Ukrainians with the modern Ukraine. Investigational institutions Ukrainian diaspora, what cooperate from the Ukrainian cultural centers and organizations, experience, collections, exhibits, information resources.

Key words: cultural relations, diaspora, foreign Ukrainistika, Ukraine.

Надійшла до редакції 5.10.2015 р.

УДК 783.27

Смирнова Надія, магістрант Інституту мистецтв
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

«НЕХАЙ ВОСКРЕСНЕ БОГ» Д. БОРТНЯНСЬКОГО: ІНТОНАЦІЙНИЙ ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ТВОРУ

Проаналізовано інтонаційний зміст і виконавські особливості хорового концерту Д. Бортнянського № 34 «Нехай воскресне Бог». Окреслено образно-художній зміст твору, особливості його вербального тексту та хорового циклу. Вказано, що цей твір є яскравим зразком духовного концерту його пізньої творчості, а його чотири частинний цикл (Allegretto – Adagio – Tranquillo – Allegro) містить темповий контраст, характерний для чотирьох частинних концертів композитора.

Ключові слова: Дмитро Бортнянський, хоровий концерт, хоровий цикл, інтонаційний стрій, хоровий ансамбль, атака звуку, диригентський жест.

Яскравим зразком духовного концерту пізньої творчості Д. Бортнянського є концерт № 34, написаний на текст псалму-гімну № 67 «Нехай воскресне Бог», що виконується на Великодній Літургії. Композитор використав текст п'яти його віршів. Твір являє собою чотири частинний цикл: Allegretto – Adagio – Tranquillo – Allegro. Такий темповий контраст є характерним для чотирьох частинних концертів Д. Бортнянського. Здебільшого три частини носять величаво-урочистий характер, одна є ліричним центром концерту.

Мета статті – провести детальний жанрово-інтонаційний та методико-виконавський аналіз вказаного хорового концерту.

Відкриває цикл швидка частина, що формує загальний характер твору. Вона складається з трьох невеликих розділів. Перший об'єднує 17 тактів і складається з двох побудов. Перша фраза має 10 тактів. Вона проходить у тональності F-dur і завершується повним каденційним зворотом: П6 – К64 – D7 – Т. Наступна фраза охоплює сім тактів і проходить у C-dur (тональності D). Межею побудови стає автентичний каданс D7 – Т (такти 16–17).

ЗМІСТ

<i>Таргонський Г. М.</i> Рівненщина як сфера реалізації духовних потреб молоді (вітання учасникам)	3
<i>Постоловський Р. М.</i> Наукова творчість у нових соціально-політичних реаліях	4
<i>Виткалов В. Г., Виткалов С. В.</i> Український культурний продукт у сучасних умовах (до результатів проведення XI Всеукраїнської науково-практичної конференції у м. Рівне)	6

Розділ І. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА РЕТРОСПЕКТИВА ЛЮДСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

<i>Карпова Л. П.</i> «Останній рицар» (Особистість у світовій історії)	11
<i>Горіна Л. І.</i> Традиція змагання в історії народно-інструментального виконавства	15
<i>Панасюк С. Л.</i> Становлення музичної освіти в братських школах України	21
<i>Адамчук К.</i> Форми вияву святково-обрядової практики в добу Козаччини	25
<i>Гірняк Г. З.</i> Становлення та розвиток академічного бандурного виконавства в другій половині ХХ ст.	30
<i>Макарук І.</i> Релігійна преса Волині 20-30 рр. ХХ ст.	33
<i>Дашко В.</i> Військові підпільні формування на Сарненщині в роки німецько-радянської війни	37

Розділ ІІ. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Дем'янюк М.</i> Методологічні аспекти дослідження світогляду письменника-полеміста Івана Вишенського	43
<i>Онишко Л. В.</i> Синтез художнього твору як засіб відтворення дійсності	50
<i>Ясінський М. М.</i> Образологічне обґрунтування потреби формування теорії культурно-історичного концептуалізму	55
<i>Гірняк Г. З.</i> Систематизація документації органів місцевого самоврядування м. Львова в 2012 р.	59
<i>Майборода Р.</i> Специфіка розвитку культурного інтелекту у чоловіків і жінок	64
<i>Соїч В.</i> Визначення поняття реклами з точки зору різних підходів до її вивчення	69
<i>Войтович Г.</i> Функції молодіжного дозвілля	73
<i>Чуб Г.</i> Проблеми дозвілля молоді України	78

Розділ ІІІ. ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

<i>Білик О. М., Брагіна Т. М.</i> Стан та перспективи підготовки фахівців зі спеціальності «медіа-комунікації» в Харківській державній академії культури в контексті сучасної медіа-освіти	83
--	----

<i>Дудик Р.</i> Особливості розвитку комунікативної компетентності студентів вищих музичних навчальних закладів	88
<i>Чернюшок О. В.</i> Методика розвитку креативності у майбутніх художників педагогів на заняттях із композиції	93
<i>Тетюк М. Т.</i> Засоби невербальної комунікації у класі вокалу: Status quo, pro et contra	99
<i>Помпа О.</i> Осучаснення дисципліни з народно-сценічного танцю технічними засобами	106
<i>Кашевський О. В.</i> Соціальні бальні танці у сучасному культурному просторі: психосоціальний аспект	110
<i>Ширко В. М.</i> Підготовка майбутніх фахівців із туризму до анімаційної діяльності	116

Розділ IV. КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ПАРАДИГМА УКРАЇНИ В РОЗМАЇТТІ ВИЯВІВ

<i>Станичнов О.</i> Особливості автопортретів митців польської сецесії	120
<i>Бійо В. В.</i> «Паладини» Ж.Ф. Рамо на сучасній оперно-балетній сцені	126
<i>Бондарчук Я. В.</i> Життєвий і творчий шлях художниці Л. І. Спаської	134
<i>Красєва І.</i> Фестивалі аматорського мистецтва в Україні	139
<i>Боровець О. О., Казначєва Л. М.</i> Використання зразків класичної музики в сучасному житті	146
<i>Гедзь О.</i> Здобутки української музичної культури на шляху її національного відродження наприкінці XIX – початку XX ст.	150
<i>Чеплаков С.</i> Українська культура в сучасних умовах	156
<i>В'юн К. В., Матвєєва В. С.</i> Культурні зв'язки української діаспори з сучасною Україною	162
<i>Смирнова Н.</i> «Нехай воскресне Бог» Д. Бортнянського: інтонаційний зміст та особливості виконання твору	166
<i>Веремчук І. А., Шолудько Н. Г.</i> Українська вокальна школа в постатях: віхи становлення	172
<i>Білінський М. М.</i> Бібліотека як основа діяльності меморіального музею Т. Г. Шевченка у Каневі	177
<i>Сидор Т.</i> Сімейне дозвілля – пріоритетний напрям діяльності клубних закладів	180
<i>Степко О. М.</i> Публікації ООН	185
<i>Ягодка І. Ю.</i> Особливості топонімів південної частини Острозького району	189
<i>Титуса В. М.</i> Музична освіта Львівщини кінця XIX – початку XXI ст.	193
<i>Бучко М. В.</i> Діяльність закладів мистецького спрямування у м. Львові кінця XX початку XXI ст.	198
<i>Трохимчук М.</i> Театральне життя Рівненщини крізь призму спеціальної літератури	204

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

*АЛЬМАНАХ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «АФІНА» КАФЕДРИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА
МУЗЕЄЗНАВСТВА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ*

ВИПУСК 15

Наукове редагування, упорядкування і коректура – **проф. Виткалов В.Г.**
Комп'ютерний набір, верстка та макет – **доц. Виткалов С.В., Федорук Л.М.**
Відповідальний за випуск – **Виткалов В.Г.**

Підписано до друку 24.12.2015. Замовлення № 190/1.
Формат 60х84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 22.3. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: м. Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства. Тел. 0 (362) 63-42-62

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства. – Вип. 15 / За ред. проф. В.Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ,
2015. – 211 с.

*Висловлюємо подяку начальнику управління культури і туризму
Рівненської облдержадміністрації п. Ярославу Мельнику
за часткову фінансову підтримку видання*

*Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р.
Зареєстрованого Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

ISBN 978-966-8424-77-9

**ББК 71.0
УДК 08:168.522**

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12